

joittavat. Samalla siis kun me byök-käämmä itäisiä anastajia vastaan ja teemme kehityksen turvin heidän asemaansa ajanpitkään mahdolltomaksi, samalla me suuntaamme joukkoiskuja kotoisia riistäjiä kohti vaadimme heiltä etuja ja siten pakoitamme heidät toimimaan porvaristolle määrätysä historiallisessa tehtävässä — sinä taloudellisessa kehitystä edistävässä työssä, mikä täällä on tähän asti niin surettavan suuressa määrässä suorittamatta jäänyt.

Täten puuhaamme me ja täten puuhaavat koko maailman valvotut työlläiset. Samaan suuntaan käyvän joukkotyöskentelymme vaikutuksesta

kehkeytyy nopeasti se voima, joka on lakava kansoille oikeutta (ja jonka rinnalla ei pistinvoima enää merkitse mitään. Tuo köyhälistön voima kasvaa joka ainoa päivä, semmoisinkin päivinä ja semmoisina ajanjaksoinakin, jotka näyttävät olevan omistetut taantumukselle. Siitä tietoisina me täällä pohjolassa, me uhatun kansan alaluokan jäsenet, me joilta yritetään kiskaista jopa viimein leipäpala suusta, me, joita ajetaan painaa musikkain alhaiselle asteelle, katsomme näin vuoden vaihteessa luottavaisina tulevaisuuteen ja tervehdimme nousevaa ajastakaa tyyneinä, voitonvarmoina.

Kirjallisuutta

“Tyhjä Mylly”. Säkenien tässä numerossa on luettava väririkas tuokio kuva kuluneen yhteiskunnan hammaspyörän, vanhan raatajan “surumarssista”, joka on hänellä edessään kun voimat ovat loppuneet, ansiokyky mennyt eikä enää kenelläkään ole mitään odotettavissa häneltä. Kertomus on palanen Kalle Rissanen viime vuoden lopussa ilmestyneestä novellikokoelmasta “Tyhjä Mylly”. Se yksin riittää osoittamaan, että kokoelman kirjoittajalla on meikäläisissä oloissa varsin huomattava huomiokyky ja ennenkaikkea on hänellä kyky lausua sanottavansa omintakeisessa ja taiteellisessa muodossa. Mutta se ei ole ainoa tuon kirjan merkille pantava kyhäys. Kirja kokonaisuudessaan on ilmaus siitä, että meikäläiset “amatöörikirjailijat” yhdessä liikkeemme muun toiminnan kanssa jättävät amatöörasteen taaksensa ja kehittyvät huomattaviksi tekijöiksi suomalaisen kirjallisuuden alalla.

Kalle Rissanen nimi on tähän saakka meille tunnettu etupäässä silloin tällöin tilapäisjulkaisuissa ja sanomalehdissä painetuistaan pikkukyhäyksistä, joista muutamat ovat luettava nyt ilmestyneessä kokoelmassa. Niitä on aina mielellä luettu, sillä tyyliä ja terävyyttä ei Rissaselta ole ennenkään puuttunut ja tavallisesti ovat hänen novellinsa huomattavia sisältönsäkin puolesta, tarjoten purevaa ivaa milloin mistäkin

ivaa ansaitsevasta aikamme ilmiöstä. Iva onkin R:n vahvin puoli. Hän irvistelee koko maailmalle — itselleenkin ja nälkätaiteilijaelämälleen. Joskus hän tavoitellessaan tyylin omintakeisuutta menee teennäisyyteen, kuten tässäkin kokoelmassaan, kertomuksessa “Ikuinen naisellisuus” ja jotkut muut. Mutta esim. kertomus “Viimeinen keisari” ja kuvaus kahden nälkätaiteilijan vaelluksista leivän haussa ovat mainiota luettavaa. Edellämainittu kertomus “Surumarssi” taas osoittaa, että Rissanen viulussa on väräjävä tunteenkin sävel, joka paremmin kuin moni pitkävetinen esitelmä kuvaa yhteiskunnaksemme nimitämme hulinhuoneen kurjuuden.

Kalle Rissanen on äsken muuttanut amerikkojen maille ryhtyäkseen “Väkäbuvan” toimittajaksi. Hänen huumorinsa ehkä ei ole ihan sellaista, mihin täällä päin maailmata ollaan tottuneita, mutta emme epäile, etteikö se saavuta tunnustusta sitenkin. Toivotavasti pilalehden toimittajan toimi ei estä Kallea muusta kirjallisesta toiminnastaan, vaan saamme edelleenkin luettavaksemme hänen virkistäviä palasiaan, joko ne sitten ilmestyvät kirjojen muodossa tahi välipaloina sanomalehtiemme palstoilla. Luulis, että Amerikkamme, niin canadalainen kuin yhdysvaltalainenkin, tarjoaa tavallista runsaammin aiheita satiirin kirjoittajalle.

Sabotage. Kerr & Co:n kustannuksella Chicagossa on ilmestynyt englanninkielinen käännös otsikossa mainitusta kirjasta, jonka on kirjoittanut ranskalainen Emile Pouget. Tämän kirjan englanninkielinen käännös on sitä paitsi varustettu tunnetun syndikalistimme Arturo Giovannitin alkulauseella. Se lienee ensimmäinen tässä maassa ilmestynyt kirja, joka perusteellisemmassa muodossa käsittelee kysymystä "saboteesta", joka on ollut niin paljon pohdinnan alainen suomalaistenkin keskuudessa. Mutta joskin kirja tahtoo käydä "puolueettomasta" arvostelusta, se ei kuitenkaan sitä ole, eikä ole läheskään täydellinen selitys kysymyksen eri puolista.

Kirjailija kylläkään ei tahdo väittää, että sabotage olisi mikään järjestyneen joukkotoiminnan ase. Hän tyytyy vertaamaan sitä samanarvoiseksi sodissa käytetyn "sissisotamenettelyn" kanssa ja väittää sen olevan tärkeän ja huomattavan apuneuvon luokkataistelussa. Mutta hän jättää kokonaan sanomatta, tahi hän ei huomaa sitä, että sabotage, ollen aina enemmän tahi vähemmän maanalaista, salaperäistä hommaa, ei kelpaa ollenkaan joukkoliikkeen aputoiminnaksi, koska joukkoliike ei koskaan voi kontrolloerata sitä, eivätkä sitä harjoittavat koplatkaan voi estää sitä joutumasta yksilöitten yksinvaltiaan ja edesvastuuttoman toiminnan välineeksi, jota kapitalistit provokaattorinsa ja urkkijoitensa kautta voivat mainiosti kontrolloerata. Ei hän myöskään puhu mitään siitä, kuinka kaikki salainen toiminta työväenliikkeessä, sabotagekin siihen luettuna, on omiaan demoraliseraamaan, rappauttamaan järjestyksen, ylläpitäen alituista epäluuloa jäsenistön keskuudessa. Arturo Giovanniti, jonka esipuhe rajoittuu varsin kaunopuheliaasen, mutta silti sisällyksettömään ylistyslauluun "sabotagesta" olisi voinut käyttää tilaansa paljon paremmin osoittamalla kuinka etenkin Yhdysvalloissa, jossa kapitalisteilla on valtiiovallan aseet ja muut voimakkeudet paljon tarkemmin käytettävissä kuin esim. Pougetin kotimaassa ja jossa myöskin teollisuuskohteisto on keskittyneempi ja tarkemmin kontrollin alaisena, sabotage vielä vähemmän voi menestyä kuin Ranskassa.

Pouget toki käsittelee kysymystä sabotagen "siveellisestä oikeutuksesta" paljon materialistisemmin kuin hänen

innostunut esipuheen kirjoittajansa. Pouget aivan oikein lähtee siitä näkökohdasta, että työväenliikkeessä ei ole muuta moraaliperustetta kuin se "mikä on hyödyllistä joukkotoiminnalle!" Me puolestamme hyväksymme tämän periaatteen myöskin, lisäämällä "järjestyneelle joukkotoiminnalle". Me olemme sitä mieltä, että työväenliikkeen menettelytavoissa on kysymys vain siitä, mikä on hyödyllistä joukkotoimintaan perustuvalla toiminnalla. Mutta juuri siltä kannalta katsoen on sabotage, samoin kuin yleensä väkivaltainen toiminta epäedullinen ja suorastaan vahingollinen. Kierot menettelyt, urkinta, petos ym., jotka tulevat kysymykseen tällaisessa toiminnassa, ovat hyljättävät nekin juuri edun kannalta katsoen, sillä, kuten odellä on sanottu, ne demoraliseraavat joukkotoimintaa, riistävät työväenliikkeeltä sen suoruden ja kaikelle arvostelulle avoimen luonteen, joka on sen huomattavimpia voimia. Arturo Giovannitti esipuheessaan kaunopuheliaasti puhuu sabotagen ylevyydestä käsitellen moraalikysymystä aito porvarillisen ideologian tavoin, joka ei okkaan kovin outoa Giovannitin piireissä heidän maunhunkin filosofeeramiseksi nähdä.

Aikakauslehdet. Toimitukseen on saapunut New Review-lehden tammikuun numero sisältäen paljon mielenkiinnittäviä artikkeleita ja noveleja. Lehden toimittaja H. Simpson kirjoittaa maailman markkinoilla vallitsevasta taloudellisesta murrostilasta, Frank Bohn puhuu keskiluokan edistysmielisyydestä (jonka kirjoituksen alkuosa on painettu Säkenien tähän numeroon). Michael Pavlovitch selostaa asemata Balkanilla sodan jälkeen. Muitakin huomattavia kirjoituksia löytyy. Englanninkielistä taitavat toverit voisivat tilata tämän aikakauslehden itselleen, sillä siinä on aina paljon mieleen pautavaa. Lehden tilaushinta on \$1.00 ja on se tilattava osoitteella: 150 Nassau street, New York.

The Masses, New Yorkin joittenkin radikaalien taiteilijain julkaisema kuvallinen kuukausilehti, on ilmestynyt sisältäen, kuten tavallista, joukon teräviä kuvia ja kirjoituksia. Mm. on tässä numerossa useita mainioita piirroksia, jotka kuvaavat Kuparisäärin hirvittäviä.